

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 4Co/200/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3513204403
Dátum vydania rozhodnutia: 13. 11. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Oľga Lichnerová
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2014:3513204403.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trenčíne v právnej veci navrhovateľa: R., zastúpeného V. proti odporcovi W., o zaplatenie 139,68 eur s príslušenstvom, o odvolaní pôvodného navrhovateľa B. proti rozsudku Okresného súdu Nové Mesto nad Váhom zo dňa 14. novembra 2014, č.k. 3C/126/2013-42, takto

rozhodol:

Odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa vo výroku II. a vo výroku III. potvrdzuje.

Odporcovi náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva.

odôvodnenie:

Napadnutým rozsudkom súd prvého stupňa vo výroku I. zrušil platobný rozkaz, č.k. 3Ro/607/2013-19 zo dňa 21.08.2013. Vo výroku II. návrh zamietol a vo výroku III. odporcovi nepriznal právo na náhradu trov konania. Vychádzal zo zistenia, že navrhovateľ sa domáhal od odporcu vrátenia sumy 139,68 eur. Tvrdil, že odporca dňa 08.06.2004 uzavrel zmluvu o úvere, na základe ktorej mu bol poskytnutý úver v sume 1404,10 eur, splatný v 12-tich mesačných splátkach po 59,75 eur. Odporca splátky riadne neplatil, a preto spoločnosť Q. dňa 21.03.2008 zmluvu vypovedala. Dlh podľa tvrdenia navrhovateľa predstavoval sumu 139,68 eur. Navrhovateľ ako dôkaz predložil zmluvu o úvere, uzavretú dňa 15.11.2000 medzi Q. a odporcom. Z nej vyplýva, že uvedená obchodná spoločnosť poskytla odporcovi úver vo výške 17.999,- Sk (587,46 eur), ktorú sa odporca zaviazal vrátiť v 12-tich mesačných splátkach po 1.800,- Sk (59,75 eur), splatnými k 15. dňu v mesiaci, pričom dátum 1. splátky bol dohodnutý na 15.12.2000. Cena úveru bola určená na sumu 21.600,- Sk (716,99 eur). Úver mu bol poskytnutý na kúpu televízora. Navrhovateľ ďalej tvrdil, že spoločnosť Q. ako postupca postúpila na základe zmluvy o postúpení pohľadávok uzavretej dňa 27.09.2012 na neho ako na postupníka splatnú pohľadávku z tejto zmluvy o úvere vo výške 139,68 eur s príslušenstvom. Postúpenie oznámil postupca listom zo dňa 26.10.2012 odporcovi, ktorý napriek výzve pohľadávku neuhradil. Na preukázanie tohto tvrdenia navrhovateľ predložil Rámcovú zmluvu o postúpení pohľadávok, uzatvorenú medzi Q. ako postupcom a navrhovateľom ako postupníkom, ktorej súčasťou je Príloha č. 1, z ktorej vyplýva, že predmetom postúpenia bola pohľadávka voči odporcovi v sume 139,68 eur zo zmluvy číslo XXXXXXXXXX. Listom zo dňa 05.10.2012 oznámila spoločnosť Q. odporcovi, že navrhovateľovi postúpila pohľadávku voči nemu, vyplývajúcu zo zmluvy o úvere/leasingovej zmluvy č. XXXXXXXXXX a upozornila ho na to, že od doručenia oznámenia je povinný záväzky z tejto zmluvy plniť postupníkovi, teda navrhovateľovi. Vzhľadom na rozpory medzi tvrdením navrhovateľa v návrhu a predloženými listinnými dôkazmi vyzval súd navrhovateľa listom zo dňa 21.10.2013, aby predložil súdu zmluvu o úvere zo dňa 08.06.2004, z ktorej nesplatená pohľadávka voči odporcovi mala na neho prejsť podľa tvrdenia v návrhu, keďže ako dôkaz predložil zmluvu z 15.11.2000. Navrhovateľ na výzvu súdu oznámil, že zmluva o úvere z 15.11.2000 je tzv. zdrojová zmluva, ktorá je jediným právnym titulom, z ktorého vyplýva záväzok odporcu. Po splatení úveru, poskytnutého na základe tejto zmluvy, ponúkli odporcovi ďalší úver, ku ktorému už nemá žiadne podklady. Poukázal na

to, že zo zmluvných podmienok vyplýva možnosť uzavretia zmluvy o revolvingovom úvere. Odporca žiadal o poskytnutie úverového rámca na opakované čerpanie úveru, a teda vymáhajú od neho dlh, ktorý vznikol z ďalšieho čerpania prostriedkov, ku ktorému konkrétna zmluva neexistuje. Ďalej uviedol, že zo zmluvných ustanovení vyplýva, že odporca žiadal o čerpanie úveru použitím karty a po splatení prvého úveru mu bola karta zaslaná a v neskoršej zásielke aj PIN kód k tejto karte. Odporca si kartu a úverový rámec aktivoval prvým použitím karty, či už platbou alebo výberom v bankomate. Okamihom aktivácie karty bol vytvorený pre neho nový úverový účet - nová zmluva a odporca sa stal dlžníkom z ďalšieho úveru. S poukazom na § 524 ods. 1, 2 a § 526 ods. 1 Občianskeho zákonníka mal súd za to, že pohľadávku možno postúpiť písomnou zmluvou, na základe ktorej namiesto doterajšieho veriteľa (postupcu) nastúpi do trvajúcего záväzku nový veriteľ (postupník). Na platnosť zmluvy o postúpení pohľadávky sa nevyžaduje súhlas dlžníka, keďže zmena v osobe veriteľa sa netýka jeho oprávnení a povinností vyplývajúcich pre neho zo záväzku. Nevyhnutným predpokladom postúpenia pohľadávky však vždy je, že musí ísť o pohľadávku určitú (identifikovateľnú) a existujúcu. Následky postúpenia sa prejavujú v právnom postavení všetkých troch účastníkov. Dotýkajú sa oprávnení a povinností postupcu, postupníka aj dlžníka. Postupca stráca postúpenú pohľadávku so všetkým príslušenstvom a právami s ňou spojenými. Pohľadávku po jej postúpení nie je oprávnený vymáhať a nie je oprávnený ani prijať plnenie od dlžníka. Postupník sa na základe postúpenia stane veriteľom namiesto postupcu a pohľadávku nadobúda s príslušenstvom a všetkými právami, ktoré sú s ňou spojené. Dlžník nie je postúpením vo svojom právnom postavení dotknutý. Je však povinný plniť už novému veriteľovi, len čo sa o postúpení pohľadávky dozvedel. Na základe vykonaného dokazovania dospel súd k tomu záveru, že návrh nie je dôvodný. Navrhovateľ neunesol dôkazné bremeno a nepreukázal, že na základe zmluvy o postúpení pohľadávky, ktorej zaplataenia sa domáhal, sa stal veriteľom odporcu namiesto postupcu. Žiadnym spôsobom nepreukázal, že odporca mal dlh voči spoločnosti Q., teda postupcovi. Z vykonaných dôkazov vyplýva, že odporca uzavrel dňa 15.11.2000 zmluvu o úvere, ktorá je podľa tvrdenia navrhovateľa jediným právnym titulom, z ktorého vyplýva uplatnený nárok. Túto zmluvu uzavrel so spoločnosťou Q.. Ako vyplýva z výpisu z obchodného registra, táto obchodná spoločnosť zmenila od 17.01.2005 obchodné meno na Q. a od 21.06.2006 došlo aj k zmene právnej formy komanditnej spoločnosti Q. na akciovú spoločnosť Q. Navrhovateľ uzavrel zmluvu o postúpení pohľadávok so spoločnosťou Q. (pôvodné obchodné meno spoločnosti bolo B., neskôr zmenené na Q., potom na Q.). Z uvedeného vyplýva, že ak aj má odporca voči svojmu veriteľovi Q. (pôvodne Q.) dlh, či už zo zmluvy o úvere alebo z titulu revolvingového úveru, nie je oprávnený ho vymáhať navrhovateľ. Tento nepreukázal, že na neho prešla predmetná pohľadávka z pôvodného veriteľa. Nie je teda aktívne legitimovaný na podanie tohto návrhu. Z týchto dôvodov súd návrh v celom rozsahu zamietol. Aj keď bol odporca v konaní úspešným účastníkom a podľa § 142 ods. 1 O.s.p. mu vznikol nárok na náhradu trov konania, túto si podľa § 151 ods. 1 O.s.p. neuplatnil, a tak mu súd náhradu trov nepriznal. Zrejme mu žiadne trovy ani nevznikli.

Proti tomuto rozsudku podal v zákonnej lehote odvolanie pôvodný navrhovateľ B.. Dôvodil tým, že rozsudok súdu prvého stupňa vychádza z neúplných a nesprávnych skutkových záverov a tiež z nesprávneho právneho posúdenia. Mal za to, že súd pri posudzovaní otázky aktívnej vecnej legitimácie nedostatočne vyhodnotil skutočnosti uvedené v obchodnom registri, a preto dospel k nesprávnym záverom. Zmluva o úvere, z ktorej neuhradené nároky sú predmetom tohto konania, bola uzavretá medzi odporcom a spoločnosťou Q.. Následne došlo k zmene obchodného mena tejto spoločnosti na Q., a následne v spojení so smenou právnej formy na akciovú spoločnosť na Q. Spoločnosť Q. uzavrela s právnym predchodcom navrhovateľa Zmluvu o predaji podniku, o čom je aj zápis v obchodnom registri. Z uvedeného vyplýva, že spoločnosť Q. nadobudla pohľadávku voči odporcovi v súvislosti a na základe predaja podniku. Následne teda bola oprávnená previesť a previedla pohľadávku na navrhovateľa. Túto skutočnosť konajúci súd nezohľadnil, hoci z výpisov z obchodného registra to vyplýva. Závery súdu o nedostatku aktívnej legitimácie navrhovateľa nie sú dôvodné. Navrhol, aby odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa zmenil a podanému návrhu vyhovel v celom rozsahu a priznal mu náhradu trov konania pred súdom prvého stupňa. Uplatnil si nárok na náhradu trov právneho zastúpenia za odvolacie konania vo výške 29,57 eur a náhradu iných trov odvolacieho konania.

Odporca sa k odvolaniu navrhovateľa písomne nevyjadril.

Krajský súd v Trenčíne ako odvolací súd preskúmal vec bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 212 ods. 1, § 214 ods. 2 v spojení s § 156 ods. 3 O.s.p.) a dospel k záveru, že odvolanie navrhovateľa nie je opodstatnené z nasledovných dôvodov:

Odvolací súd sa najskôr zaoberal aktívnou legitímáciou navrhovateľa. Predmetom konania je navrhovateľom (B.) uplatnené právo na zaplatenie pohľadávky, ktorú nadobudol zmluvou o postúpení pohľadávky, a ktorú uzavrel ako postupník so spoločnosťou Q. ako postupcom. Súd prvého stupňa svoje rozhodnutie odôvodnil tým, že navrhovateľ nie je aktívne legitimovaný na podanie tohto návrhu. Z obsahu spisu však vyplýva, že navrhovateľ s podaním návrhu predložil úverovú zmluvu zo dňa 15.11.2000, rámcovú zmluvu o postúpení pohľadávok zo dňa 27.09.2012, oznámenie o postúpení pohľadávky zo dňa 05.10.2012 a výpisy z obchodného registra. Zmluva o úvere bola uzavretá medzi odporcom a spoločnosťou Q.. Následne došlo k zmene obchodného mena tejto spoločnosti na Q. a následne v spojení so zmenou právnej formy na akciovú spoločnosť na Q. Spoločnosť Q. predala svoj podnik na základe Zmluvy o predaji podniku zo dňa 29.03.2006 spoločnosti Q., čo vyplýva zo zápisov v obchodnom registri. Z uvedeného je tak zrejmé, že spoločnosť Q. nadobudla pohľadávku voči odporcovi na základe predaja podniku. Následne teda bola oprávnená previesť pohľadávku na navrhovateľa B.. Právny záver súdu prvého stupňa, že navrhovateľ nepreukázal, že na neho prešla predmetná pohľadávka z pôvodného veriteľa, nie je teda správny.

Z obsahu spisu ďalej vyplýva, že v priebehu odvolacieho konania navrhovateľa B. podal návrh na zmenu účastníka na strane navrhovateľa podľa § 92 ods. 2 O.s.p. na základe Zmluvy o postúpení zo dňa 31.01.2014, ktorá bola uzavretá medzi navrhovateľom B. ako prevodcom a spoločnosťou R. ako nadobúdateľom a podľa ktorej pohľadávka navrhovateľa ako prevodcu voči odporcovi bola postúpená na túto spoločnosť. Odvolací súd na základe tohto návrhu a zmluvy o postúpení uznesením zo dňa 20.06.2014, č.k. 4Co/200/2014-62 pripustil, aby do konania namiesto doterajšieho navrhovateľa vstúpila ako navrhovateľ spoločnosť R.. Odvolací súd preto ďalej v danej veci konal s týmto navrhovateľom.

Po preskúmaní rozsudku súdu prvého stupňa však dospel odvolací súd k záveru, že napadnutý rozsudok je vecne správny z nasledovných dôvodov:

I keď je už dlhšiu dobu ustálená súdna prax pri posudzovaní právnych vzťahov, vyplývajúcich z úverových a podobných zmlúv, uzavretých medzi dodávateľom a spotrebiteľom podľa Obchodného zákonníka, ešte stále je nejednotná prax súdov pri posudzovaní týchto právnych vzťahov v otázke premlčania. Novela Občianskeho zákonníka, vykonaná zákonom č. 102/2014 Z. z. v znení zákona č. 151/2014 Z. z. v bode 1. v § 52 ods. 2 Občianskeho zákonníka pripojila vetu: „Na všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, sa vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva“. Tento bod citovaného zákona nadobúda účinnosť až od 01.04.2015, no i napriek tomu je odvolací súd toho názoru, že už teraz dáva odpoveď na zjednotenie súdnej praxe v otázke premlčania pri spotrebiteľských zmluvách, ktoré boli uzavreté podľa Obchodného zákonníka aj pred účinnosťou tejto novely. Z dôvodovej správy k zákonu č. 102/2014 Z. z. vyplýva, „že na zmluvy uzatvárané spotrebiteľmi, t. j. spotrebiteľské aj obchodné zmluvy, sa použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka a nie Obchodného zákonníka. Znamená to, že ak si zmluvné strany písomne dohodli v zmysle § 262 Obchodného zákonníka, že sa ich vzťah bude riadiť Obchodným zákonníkom, pre spotrebiteľské zmluvy to bude inak. Rovnako to bude platiť aj pre tzv. absolútne obchody, upravené v § 261 ods. 6 Obchodného zákonníka. Ak sa uzavrie spotrebiteľská zmluva podľa Obchodného zákonníka, keďže v Občianskom zákonníku nie je upravená, tak okrem vymedzenia zmluvného typu a jeho podstatných náležitostí sa na všetko ostatné bude vzťahovať Občiansky zákonník“. Uvedené teda znamená, že na premlčaciu dobu v spotrebiteľských zmluvách treba aplikovať úpravu v Občianskom zákonníku (§ 101), teda trojročnú premlčaciu dobu. A takto podľa Občianskeho zákonníka bolo treba aj v danej veci posudzovať otázku premlčania, nakoľko aj keď medzi účastníkmi bola uzavretá úverová zmluva podľa Obchodného zákonníka, išlo o spotrebiteľskú zmluvu.

Odvolací súd teda konštatuje, že uzavretý zmluvný vzťah medzi právnym predchodcom navrhovateľa a odporcom na základe zmluvy o úvere z 15.11.2000 je potrebné posúdiť ako spotrebiteľský vzťah.

Nakoľko odporca neplnil riadne svoje povinnosti, právny predchodca navrhovateľa, tak ako uviedol navrhovateľ v žalobe, vypovedal zmluvu dňa 21.03.2008. Na základe uvedeného je odvolací súd toho názoru, že nárok navrhovateľa je v celom rozsahu premlčaný v zmysle § 101 Občianskeho zákonníka, podľa ktorého je premlčacia doba trojročná. Nasledujúcim dňom, t. j. 22.03.2008 potom začala plynúť navrhovateľovi premlčacia doba na uplatnenie peňažného nároku voči odporcovi v zmysle § 101 Občianskeho zákonníka a uplynula dňom 22.03.2011. Navrhovateľ uplatnil svoj nárok voči odporcovi žalobou na súde dňa 02.05.2013. Nárok navrhovateľa je preto v celom rozsahu premlčaný. Odvolací súd bol povinný k premlčaniu prihladiť z úradnej povinnosti, vzhľadom na novelu zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa vykonanú zákonom č. 102/2014 Z. z. s účinnosťou od 01.05.2014 v čl. VIII., podľa ktorej v zmysle § 5b orgán rozhodujúci o nárokoch zo spotrebiteľskej zmluvy prihliada aj bez návrhu na nemožnosť uplatnenia práva, na oslabenie nároku predávajúceho voči spotrebiteľovi, vrátane jeho premlčania alebo na inú zákonnú prekážku alebo zákonný dôvod, ktoré bránia uplatniť alebo priznať plnenie predávajúceho voči spotrebiteľovi, aj keď by inak bolo potrebné, aby sa spotrebiteľ týchto skutočností dovoľával. Ide o ustanovenie, ktoré ukladá povinnosť najmä súdom (ex off) skúmať, či v súvislosti so spotrebiteľskými zmluvami nedošlo k premlčaniu. Vzhľadom k tomu, že táto novela zákona o ochrane spotrebiteľa nemá prechodné ustanovenia, má súd povinnosť prihliadnuť k premlčaniu ex off pri všetkých sporoch vyplývajúcich zo spotrebiteľských zmlúv v čase svojho rozhodovania.

Z vyššie uvedených dôvodov odvolací súd preto napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa ako vecne správny podľa § 219 ods. 1 O.s.p. potvrdil.

O náhrade trov odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 224 ods. 1 a § 151 ods. 1 O.s.p. tak, že úspešnému odporcovi náhradu trov odvolacieho konania nepriznal, pretože si ju neuplatnil.

Toto rozhodnutie prijal senát krajského súdu jednomyseľne.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.